

FENT FRONT A LES VIOLÈNCIES SEXUALS CONTRA DONES REFUGIADES

(Projecte ASVARW-Addressing Sexual Violence against Refugee Women)

Per què un projecte per combatre les violències sexuals vers les dones refugiades?

La violència sexual contra les dones refugiades i sol·licitants d'asil és un fenomen dramàtic arreu d'Europa i dels països mediterranis. Diversos organismes i institucions internacionals, com ara l'ONU, l'ACNUR, el Consell d'Europa i el Parlament Europeu, han assenyalat la urgència de promoure mesures polítiques específiques dirigides a aquests grups, ja que els riscos de violència sexuals fan que les dones siguin més vulnerables.

Assumim la violència de gènere contra les dones com un tipus específic de violència que inclou abusos físics, psicològics i sexuals dirigits a una persona, només pel seu gènere, i que està relacionada amb les cultures sexistes i discriminatòries vers la dona i, en la majoria dels casos, reflecteix la desigualtat de poder i els diferents rols que les societats i les cultures predominants confien a les dones i als homes pel seu sexe al néixer.

La violència sexual contra les dones refugiades i sol·licitants d'asil es manifesta de formes diferents, des de l'abús sexual fins la prostitució forçada i l'explotació sexual, el tràfic de persones i la violència en relacions properes, com les parelles. Sorgeix a causa de diversos factors, com ara els intercanvis sexuals per aconseguir trasllats; condicions de viatge insegures; condicions incertes als ports d'entrada a països estrangers; situacions de pobresa i sexe forçat o violacions en els centres de trànsit i recepció; estatut jurídic incert en els països d'acollida; organitzacions criminals que gestionen trasllats il·legals, tràfic i prostitució, etc.

La violència de gènere contra les dones refugiades i sol·licitants d'asil sovint passa desapercibuda, no s'aborda o no és tractada. D'una banda, les víctimes tendeixen a no denunciar i declarar la violència, a causa de la incertesa de les seves condicions, la por a les represàlies o altres motius. D'altra banda, funcionaris públics, agents humanitaris i treballadors/es socials en els sistemes de recepció no estan capacitats/des específicament per fer front a la violència sexual i de gènere i no disposen d'instruments per a la prevenció i el reconeixement de la violència i la protecció de les víctimes. Com han assenyalat l'ACNUR i la Comissió Europea, ens trobem amb el risc de que els actuals sistemes de recepció es converteixin en incubadores de violència.

Què es preten fer amb el projecte?

A través de programes de formació i accions pilot, el projecte ASVARW té com a objectiu conscienciar i construir la capacitat del personal professional que treballa en la recepció de les dones refugiades i sol·licitants d'asil a nivell local, amb diferents rols i competències. Es centra en

aquells que tenen un contacte més proper amb les dones i que estan formats per fer front a la violència sexual i de gènere.

Les habilitats adquirides pels professionals tenen una influència directa sobre les dones, quan - i si – aquestes volen rebre ajuda per a superar relacions violentes, amenaces sexuals i abusos. El projecte té com a objectiu apoderar les víctimes de la violència, en coherència amb un enfocament que compta amb les mateixes dones per superar la violència i les seves conseqüències sobre la vida, l'autoestima i la salut.

Les iniciatives a nivell comunitari tenen com a objectiu augmentar la consciència entre professionals, agències i ONG que actuen en contra de la violència o tracten amb persones migrants, refugiades i sol·licitants d'asil, però no participen directament en les activitats dels centres de recepció.

En concret, el projecte preveu quatre accions:

1. Mòduls de formació per a professionals clau, que són el primer contacte per a les víctimes de la violència.
Cada conjunt de formacions aniran precedides d'una avaluació sobre les necessitats formatives, per tal de que aquestes s'orientin adequadament a cada grup de participants. Cada programa de formació consta de mòduls sobre temes específics dirigits a diferents grups: treballadors/es dels centres d'acollida i assistència, psicòlegs, assessors legals, personal mèdic; agents policials, etc.
2. Acció pilot "Equips multidisciplinars en els centres de recepció i assistència" (a Itàlia i Regne Unit)
Aquesta acció té com a objectiu provar un enfocament multidisciplinar, mitjançant la creació d'equips que reuneixin diferents coneixements i competències i tractin amb dones refugiades i demandants d'asil víctimes de violència i explotació sexuals, treballant conjuntament en la identificació, reconeixement i tractament de la violència
3. Acció Pilot "Antenes Comunitàries" (a Itàlia)
Les dones refugiades i sol·licitants d'asil que han aconseguit superar la violència, de forma voluntària i després d'una breu formació, es poden involucrar en la lluita contra la violència sexual.
4. Sensibilització a nivell comunitari.
L'acció de crear xarxa està orientada a aquells professionals i proveïdors de serveis que no estan directament en contacte amb dones refugiades i sol·licitants d'asil, però que participen activament, a nivell institucional i comunitari, en els àmbits per combatre la violència contra la dona i gestionar l'arribada d'immigrants.

Socis del projecte

- ✓ **Istituto Carlo Cattaneo- Fondazione di ricerca**, Bolònia, Italia
- ✓ **MondoDonna**, Bolònia, Italia
- ✓ **Centre for Gender and Violence Research**, School of Policy Studies, Bristol, Regne Unit
- ✓ **Grup de Recerca Antigona**, Universitat Autònoma de Barcelona, Espanya
- ✓ **Symbiosis**, Tessalònica, Grècia

Addressing Sexual Violence Against Refugee Women

This Project is funded by the *Rights, Equality and Citizenship (REC)* Programme of the European Union